

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/906/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6410200717
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6410200717.4

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa TENISOVÝ KLUB SMEČ Nová Baňa, občianske združenie, so sídlom Nábřežná 17, 968 01 Nová Baňa, IČO: 35 673 281, zastúpený Špireková & Partners, s. r. o., Námestie Matice slovenskej 6, 965 01 Žiar nad Hronom, IČO: 47232811, v mene ktorej koná konateľ JUDr. Barbara Špireková, usadený euroadvokát, proti odporcovi ETD Services s. r. o., so sídlom Sandrická 1062/29 966 81 Žarnovica, IČO: 45 940 860, zastúpený JUDr. Janou Šálikovou, advokátkou so sídlom Bystrická 1029/101, 966 81 Žarnovica, v konaní o určenie vlastníckeho práva o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6C/25/2010-226 zo dňa 6. júla 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu v časti výroku I. o povinnosti odporcu zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia advokátom vo výške 921,49 Eur zrušuje a v tomto rozsahu vracia okresnému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Okresný súd po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, ktorým určil vlastnícke právo navrhovateľa k nehnuteľnostiam športovému ihrisku - tréningovej ploche s betónovou stenou a prístupovej cesty rozhodol o trovách konania medzi účastníkmi tak, že odporcovi uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia advokátom vo výške 921,49 Eur, v zaplatenom súdnom poplatku v sume 98,50 Eur a preddavku na trovy dôkazu v sume 455,71 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa (výrok I.). Ďalšími výrokmi II. a III. uložil odporcovi povinnosť nahradiť štátu trovy konania vo výške 16,02 Eur a o vrátení časti preddavku zloženého navrhovateľom na trovy znaleckého dokazovania vo výške 44,29 Eur. Súd prvého stupňa konštatoval, že navrhovateľ bol vo veci samej úspešný v plnom rozsahu, preto mu podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej „O. s. p.“) patrí náhrada trov konania v plnom rozsahu. Výšku trov právneho zastúpenia určil podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 655/2004 Z. z.“). Navrhovateľ si uplatnil trovy právneho zastupovania v rozpore s vyhláškou č. 655/2004 Z. z.. Za jednotlivé úkony právnej služby si účtoval jeho právny zástupca odmenu podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. sumou 565,97 Eur a nárokoval si odmenu aj za také úkony právnej služby, ktoré neboli preukázané. Za úkony uskutočnené pred súdom prvého stupňa žiadal navrhovateľa na trovách právneho zastúpenia priznať celkom 10 498,35 Eur a na trovách odvolacieho konania 1 147,60 Eur. Okresný súd bol toho názoru, že pri vyúčtovaní odmeny advokáta je potrebné aplikovať ustanovenie § 11 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z., na základe ktorého sa základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby určí vo výške 1/13 výpočtového základu, nie podľa § 10 ods. 1 tejto vyhlášky z dôvodu, že sa aj súdny poplatok z návrhu na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vyberá podľa položky 1 písm. b) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch ako z hodnoty neurčitej. Pri aplikácii ustanovení § 137, § 142 ods. 1, § 151 ods. 1, 3 Občianskeho súdneho poriadku a vyhlášky č. 655/2004 Z. z. priznal navrhovateľovi trovy právneho zastúpenia pri základnej sadzbe tarifnej odmeny vo výške 1/13 výpočtového základu iba vo výške 1 475,70 Eur, ktoré podrobne špecifikoval v dôvodoch svojho rozhodnutia. Za platobné miesto

náhrady trov konania určil v súlade s § 149 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Neúspešnému odporcovi uložil podľa § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, aby nahradil štátu trovy sumou 16,02 Eur.

Preddavok na trovy znaleckého dokazovania zložený navrhovateľom nebol spotrebovaný v celom rozsahu, preto zvyšok v sume 44,29 Eur okresný súd vrátil zložiteľovi.

Proti uzneseniu okresného súdu podal odvolanie len navrhovateľ. Nesúhlasil s názorom okresného súdu, že pri určení výšky odmeny advokáta za úkony právnej služby v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je potrebné aplikovať ustanovenie § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Občiansky súdny poriadok v § 151 ods. 5 ustanovuje, že trovy konania určí súd podľa sadzobníkov a podľa zásad platných pre náhradu mzdy a hotových výdavkov. Sadzobníkom v zmysle citovaného zákonného ustanovenia pre účely určenia odmeny za právne služby advokáta je práve vyhláška č. 655/2004 Z. z., ktorá v § 10 ods. 2 za tarifnú hodnotu veci určuje cenu veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka určenú pri začatí poskytovania právnej služby. Za cenu práva sa považuje aj hodnota pohľadávky, hodnota záväzku a hodnota veci, o ktorej vlastníctvo sa vedie spor alebo ktorej vydanie je predmetom súdneho sporu. Za nesprávny označil postup prvostupňového súdu, ktorý svoje stanovisko pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny v sume 1/13 výpočtového základu oprel aj o zákon o súdnych poplatkoch z dôvodu rozdielnosti dvoch právnych noriem (advokátskej tarify a zákona o súdnych poplatkoch). Navrhol, aby odvolací súd uznesenie okresného súdu zmenil tak, že odporcovi uloží povinnosť zaplatiť navrhovateľovi trovy prvostupňového konania vo výške 10 498,35 Eur a trovy odvolacieho konania vo výške 1 147,60 Eur.

Odporca sa k odvolaniu navrhovateľa vyjadril. Stotožnil sa s názorom okresného súdu, že navrhovateľovi patrí náhrada trov právneho zastúpenia iba v sume 921,49 Eur z dôvodu, že predmetom konania bolo určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je a v prípadoch určovacích žalôb podľa § 80 písm. c) O. s. p. aj podľa ustálenej praxe sa náhrada trov konania v časti odmeny advokáta za zastupovanie vo veci v režime vyhlášky č. 655/2004 Z. z. určuje podľa § 11 ods. 1 písm. a) a teda platí, že hodnotu takejto veci alebo práva nie je možné vyjadriť v peniazoch. Takto rozhodol aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 4MCdo/15/2011 z 28. 10. 2009. Okrem toho vyčíslenie hodnoty jedného úkonu právnej služby zo strany právnej zástupkyne navrhovateľa sumou 565,97 Eur nevychádzalo z hodnoty nehnuteľnosti v čase začatia poskytovania právnej služby, ale z hodnoty predpokladaných investícií navrhovateľa vo výške 72 598,72 Eur napriek tomu, že stavby, ktoré boli predmetom konania boli v čase začatia poskytovania právnej služby značne zdevastované. Znamená to, že aj keby hodnota jedného úkonu právnej služby mala byť určená podľa hodnoty veci, ku ktorej sa navrhovateľ domáhal určenia vlastníckeho práva, odmena za 1 úkon právnej služby nebola vyčíslená správne. Prvý úkon právnej služby uskutočnila zástupkyňa navrhovateľa cca 10 rokov po odhadnutí investícií potrebných na vybudovanie nehnuteľnosti. Odporca tvrdí, že v súčasnosti nie je možné určiť hodnotu veci v čase začatia poskytovania právnej služby, resp. ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami napríklad znaleckým dokazovaním, čo by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, preto okresný súd správne aplikoval § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z., podľa ktorej sa základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby určí vo výške 1/13 výpočtového základu, ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch alebo ju možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 2Cdo/65/2008 aplikoval pri stanovení základu tarifnej odmeny advokáta rovnaký princíp ako určuje zákon o súdnych poplatkoch pre vyrubovanie súdnych poplatkov. Pre prípad, že by odvolací súd vyhovel odvolaniu navrhovateľa a zmenil by uznesenie okresného súdu v súlade s návrhom navrhovateľa žiadal, aby trovy odvolacieho konania boli priznané iba v zákonom stanovenej výške podľa § 13a ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Zástupkyňa navrhovateľa si neoprávnene účtuje v odvolacom konaní opätovne úkon príprava a prevzatie zastúpenia napriek tomu, že navrhovateľa zastupovala počas celého konania.

Odporca si uplatňuje náhradu trov odvolacieho konania vo výške 40,66 Eur.

Krajský súd prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie iba v napadnutej časti odvolaním navrhovateľa.

Navrhovateľ v odvolaní proti uzneseniu okresného súdu nevymedzil jeho rozsah, ale posudzujúc odvolanie podľa obsahu dospel odvolací súd k názoru, že navrhovateľ nie je spokojný s rozhodnutím

súdu iba v časti vyčíslenia trov právneho zastúpenia advokátom, pretože v texte odvolania brojí len proti názoru okresného súdu, že tarifná odmena advokáta sa v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti vyčísľuje podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. ako z hodnoty neurčitej. Odvolací súd je podľa § 212 ods. 1 O. s. p. rozsahom aj dôvodmi odvolania viazaný. Z tohto dôvodu preskúmal uznesenie okresného súdu iba v napadnutej časti a dospel k názoru, že odvolanie navrhovateľa je dôvodné a je potrebné uznesenie okresného súdu v napadnutej časti zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

Základ nároku navrhovateľa na náhradu trov konania vyplýva z § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Správny bol postup okresného súdu, ktorý výšku trov právneho zastupovania určoval podľa vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, nemožno však súhlasiť s jeho názorom, že hodnotu veci, ktorej sa právna služba týkala, nie je možné určiť v peniazoch. Konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam začalo na Okresnom súde Žiar nad Hronom ešte v januári 2010. Vyhláška č. 655/2004 Z. z. v znení účinnom do 31. 05. 2010 rovnako ako v súčasnosti možno trošku odlišnými slovami v § 10 ods. 2 ustanovovala, že za tarifnú hodnotu sa považuje výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právna služba týka určená pri začatí poskytovania právnej služby. Názor vyjadrený v uznesení okresného súdu, že pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta v konaní o určenie vlastníckeho práva nehnuteľnosti je potrebné analogicky vychádzať z ustanovení zákona o súdnych poplatkoch určujúcich výšku súdneho poplatku z návrhu v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, nie je ojedinelý. Súdna prax vrátane najvyššieho súdu nebola v tejto otázke jednotná. V súčasnosti je však už možné konštatovať, že judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Ústavného súdu Slovenskej republiky sa rozpor v otázke, akým spôsobom určiť tarifnú odmenu advokáta v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti odstránil.

Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. I. ÚS 119/2012 zo 16. 05. 2012 vyslovil názor, že nemožno stotožňovať prípad určenia súdneho poplatku za určovací návrh s prípadom určenia odmeny advokáta. Základná hodnota tarifnej odmeny advokátov sa stanovuje podľa tarifnej hodnoty veci alebo práva, pričom tarifnou hodnotou sa rozumie výška peňažného plnenia alebo cena veci alebo práva, ktorých sa právny služba týka. Pokiaľ je teda vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom súdneho sporu peniazmi oceniteľné, potom sa táto čiastka považuje za základ pre tarifnú hodnotu aj vo veciach určenia vlastníckeho práva v tejto veci. Explicitná úprava § 9 ods. 1 Advokátskej tarify vylučuje použitie § 11 ods. 1 písm. a) Advokátskej tarify. Tento názor zopakoval Ústavný súd Slovenskej republiky aj v náleze sp. zn. II. ÚS 583/2013 z 11. 12. 2014, kde uviedol, že vlastnícke právo k nehnuteľnosti je oceniteľné peniazmi, v dôsledku čoho súd pri priznávaní náhrady trov konania nemohol vychádzať z tarifnej odmeny ustanovenej v § 11 ods. 1 písm. a) Advokátskej tarify, ale bol povinný na vec aplikovať § 10 ods. 2 Advokátskej tarify, pretože právo na priznanie primeranej a právnymi predpismi stanovenej náhrady trov konania, ktoré úspešnej strane v konaní vzniknú, je súčasťou práva na spravodlivý proces a tiež súvisí, pokiaľ ide konkrétne o náhradu trov právneho zastúpenia s majetkovým právom podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Tretím (a nie posledným) rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky týkajúcim sa náhrady trov právneho zastupovania v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti je napr. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 18. 03. 2015 sp. zn. II. ÚS 478/2014, kde ústavný súd uviedol:

„Z uvedeného gramatického, logického a systematického posúdenia označených ustanovení advokátskej tarify možno vyvodiť záver, že pokiaľ je vec, právo alebo plnenie, ktoré je predmetom súdneho sporu peniazmi oceniteľné, potom sa táto čiastka (suma) považuje za základ pre tarifnú hodnotu a to aj v prípadoch určenia vlastníckeho práva k takejto veci, pretože citovaný právny predpis dôsledne rozlišuje situácie pre náhradu trov konania, kedy je predmet sporu oceniteľný a kedy nie. Preto nie je možné vychádzať z názoru, že daná situácia nie je právom regulovaná a že vždy, keď je predmetom konania určenie vlastníckeho práva k veci, nemožno tento predmet konania oceniť z hľadiska tarifnej odmeny podobne ako je to pri vyrubovaní súdneho poplatku za určovací návrh podľa zákona Slovenskej národnej rady

č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. Inými slovami explicitná úprava v tarife vylučuje použitie § 11 ods. 1 písm. a) Advokátskej tarify a rovnako aj príslušných ustanovení Zákona o súdnych poplatkoch

(I. ÚS 119/2012). Vychádzajúc z uvedených všeobecných úvah treba súhlasiť s argumentáciou sťažovateľiek. Predmetom súdneho konania bolo určenie vlastníckeho práva k nehnuteľným veciam, ktorých hodnota je nepochybne oceneľná a vyjadriteľná v peniazoch, preto nebolo namieste ustáliť základnú sadzbu podľa ust. § 11 ods. 1 písm. a) Advokátskej tarify, ako to urobili všeobecné súdy.“ V tomto rozhodnutí zaujal Ústavný súd Slovenskej republiky právny názor aj k tarifnej hodnote veci o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, kde jednoznačne konštatoval, že takýto predmet konania nie je možné oceniť a v peniazoch vyjadriť. Zovšeobecnil, že iba v prípadoch takých určovacích žalôb, v ktorých predmet sporu nie je možné vyjadriť v peniazoch, prichádza do úvahy pri ustálení tarifnej odmeny advokáta vychádzať z ust. § 11 ods. 1 písm. a) Advokátskej tarify.

Z uvedeného je zrejmé, že vzhľadom na vývoj judikatúry už neobstojí názor okresného súdu, že v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nie je možné predmet konania oceniť peniazmi.

Dôvodná je námietka odporcu vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa, že ak by aj súd pri určení tarifnej odmeny advokáta vychádzal z hodnoty veci, nie je možné za hodnotu veci považovať sumu 72 598,72 Eur uvedenú v návrhu na začatie konania ako predpokladané náklady na vybudovanie nehnuteľnosti, ku ktorým sa navrhovateľ domáhal určenia vlastníckeho práva. Pre účely určenia tarifnej odmeny advokáta podľa § 10 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. je potrebné zistiť cenu nehnuteľností ku dňu začatia poskytovania právnej služby zástupcom navrhovateľa (§ 9 ods. 2 vyhlášky). Len v prípade, ak by nebolo možné hodnotu nehnuteľných vecí označených v rozsahu Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 6C/25/2010-161 z 25. 09. 2013 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 17Co/318/2014-213 z 1. apríla 2015 alebo by ju bolo možné určiť iba s nepomernými ťažkosťami, mohol by okresný súd pre účely základnej sadzby tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby vychádzať z § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Okresný súd už bude rozhodovať vo veci za účinnosti zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ktorý pamätá na prípady, keď hodnotu nárokov alebo hodnotu, ktorá má byť základom pre výpočet súdneho poplatku možno zistiť len s nepomernými ťažkosťami alebo ju nemožno zistiť vôbec v § 264. I keď sa nebude určovať základ pre výpočet súdneho poplatku, môže súd podľa názoru odvolacieho súdu pri určení základu pre výpočet tarifnej odmeny advokáta postupovať analogicky podľa § 264 Civilného sporového poriadku.

O trovách odvolacieho konania podľa § 224 ods. 3 O. s. p. rozhodne súd prvého stupňa. Rozhodnutie senátu krajského súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.